

## Gestruikeld over passie en ambitie

De voorjaarsnota is een goed en duidelijk geschreven stuk, want op de eerste pagina wordt al meteen inzichtelijk gemaakt welk financieel drama er dreigt over een paar jaar. In eerste instantie lijkt het alsof we, als gevolg van voornamelijk incidentele meevallers, een bedrag van bijna 3,4 miljoen euro mogen bijschrijven in de pot Reserve eenmalige bestedingen, waardoor die groeit tot bijna 12,4

miljoen euro. Helaas is dit niet zo want, voordat we dit grote bedrag gaan storten, moet er eerst ruim 7,8 miljoen vanaf gehaald worden. Dit bedrag is nodig om de claims uit voorgaande jaren terug te betalen, om eerdere begrotingen te dekken, om een nieuw financieel systeem te betalen én om de meerjarenbegroting 2023 –2026 dekkend te krijgen. De tekorten die gaan komen in 2026 en 2027 worden naar verwachting slechts voor een deel gerepareerd vanuit de algemene uitkering. Daardoor blijven we in die jaren met structurele tekorten van respectievelijk € 1.2 miljoen euro en € 1.5 miljoen euro zitten. Daarom is het zaak nu al te gaan ingrijpen en bepaalde projecten af te slanken en bepaalde structurele uitgaven (al of niet in de vorm van wensen) te gaan terugdringen. Doen we dat niet dan wacht de Astense burger over een paar jaar een exorbitante stijging van de OZB. En daar doet Algemeen Belang zeker niet aan mee!! Alleen al in 2026 gaat het ceteris paribus (denk aan inflatie, onverwachte tegenvallers, etc) al om een extra verhoging van de OZB van ongeveer € 200,- per gezin. En daar komt in 2027 nog een extra bedrag bij. En dat terwijl we inmiddels naar een bedenkelijke positie qua lokale lastendruk zijn gegaan. Een aantal jaren geleden zaten we in de top van Nederland en Noord-Brabant. Volgens COELO, het kennisinstituut op het gebied van lokale en regionale lasten, waren de woonlasten bij meerpersoonshuishoudens in 2019 in Asten € 697. Dit is de 92e plaats op deze ranglijst. We gaan nu als gemeente Asten naar plaats 237! Dat betekent dat we nu in Asten € 100,- meer gaan betalen dan onze buurgemeente Someren, die op de 82e plaats staat. Een kwalijke zaak, vinden wij.

Een lang verhaal kort: we gaan er in Asten absoluut en relatief stevig op achteruit.

### Nieuwe wensen

Als eerste de nieuwe wensen. Het is lastig om integrale afwegingen te maken, omdat niet alle wensen financieel zijn doorgerekend. Of en wanneer deze wensen gerealiseerd kunnen worden hangt af van de financiële situatie. De formatie voor een Teamleider vergunningen kan doorgang vinden. Op dit vlak krijgen we nogal wat klachten van burgers en bedrijven en dat moeten we zoveel mogelijk voorkomen. Er wordt verder op pagina vier een aantal ontbrekende onderwerpen genoemd, maar we vragen ons af wat de financiële consequenties zijn hiervoor. Deze worden niet genoemd.

### Bestuur en veiligheid

Het mes moet en kan volgens ons in de uitbreiding van de griffie. Slechts enkele onderdelen (kwaliteitsverbetering via o.a. digitalisering en verbetering informatiehuishouding )

kunnen wat ons betreft voor een voorlopig beperkte periode van 2 jaar ingevuld worden met +/- 0.5 à 0.6 extra FTE. Bedenk daarbij dat de griffie minder tijd hoeft te besteden aan verslaglegging (geen uitgebreid verslag) vergeleken met het verleden.

Onderwerpen als ondersteuning raadsleden, organiseren ambtelijke bijstand (taak van het management) en contact met politieke partijen bestaan al 10 jaar en ook al 20 jaar. Het aantal raadsleden is gelijk gebleven en wij denken dat er echt niet meer ondersteuning nodig is dan 10 of 20 jaar geleden! Ook verwachten wij niet dat raadsleden door de jaren heen dommer geworden zijn. De wens voor een toekomstbestendige ondersteuning en een sterke raad volgens het Astens manifest mag daarom voor Algemeen Belang best wel wat getemperd worden. Daarbij is de raad meer zelfredzaam dan voorheen.

Het aanpassen van de bestuursvleugel kan uitgesteld worden totdat er duidelijkheid is over hoe de financiële vlag ervoor hangt in 2026. Deze wens staat nog niet in de begroting, maar hoeft er voor ons ook niet op te staan. Ditzelfde geldt, wat Algemeen Belang betreft, voor het incidenteel budget voor formatie teamleider vergunningen. We realiseren ons, dat het budget voor de Rekenkamer wél verplicht is.

Volgens Wagenaar Hoes is er wel een probleem bij de formatie organisatie. We komen structureel 22 Fte te kort. Nu ligt er een voorstel van ophoging van 4 Fte. Daaruit blijkt, dat we dus voor cruciale taken veel tekort komen! Hoe gaat dit opgelost worden? Wat gebeurt er als we niet investeren hierin? Wat blijft er liggen? Wellicht dat het ambitieniveau van de coalitie hierop bijgesteld moet worden. De wethouder zal daar ook zelf meer tijd in dienen te stoppen.

### **Ruimtelijk domein**

In het stuk wordt gesproken over betaalbaar bouwen. Hoe denkt de wethouder deze ambitie te realiseren, want met het verhogen van de starterslening ben je er niet. Beter is het om te zoeken naar projecten met starterswoningen tussen de € 250.000 en € 300.000.

Wellicht is het slimmer om de diverse bouwprojecten uit te stellen tot later, omdat wij van deskundigen op dit gebied vernomen hebben men verwacht dat er na oktober een prijsdaling zal gaan komen van 20-30%.

Wij vragen ons af wat de meerwaarde is van het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart. Wat hebben we eraan gemist, dat we die nog niet hadden?

De overige ontwikkelingen/nieuwe wensen in dit domein zien er goed uit. We hopen dat deze strikt begroot zijn, zodat we naderhand niet voor verrassingen komen te staan.

Wat zijn verder de mogelijkheden voor nieuwe bedrijven om zich te vestigen in Asten? Is dit meegenomen? Dit zien we niet terug in deze voorjaarsnota.

### **Bruisende kernen**

Over de herinrichting van het Loverveld kunnen we kort zijn: belangrijk dat de waterberging wordt aangepakt, maar in de huidige tijd is het niet te verklaren om daar zoveel geld aan te besteden: uitstel dus! Allerlei franje om het terrein heen moet voor Algemeen Belang duidelijk veel minder en het geheel mag verder afgeslankt worden. We spreken vele burgers die het hiermee eens zijn. Natuurlijk moet de waterberging gerealiseerd worden. Maar alles mag wat ons betreft zo ver mogelijk naar achteren geschoven worden in de planning. Het moet een minder kapitaalverslindend geheel worden en omgevormd worden tot een evenemententerrein met iets meer groen en een goede waterberging. In de planning mag het, wat Algemeen Belang betreft, naar achteren geschoven worden.

Op pagina 4 wordt al gesproken over het Burgemeester Ploegmakerspark. Waarom wordt dit toch steeds weer uitgesteld? In 2018 is er een amendement in de raad aangenomen om het park een goede opknabbeurt te geven en dat is nog steeds niet gebeurd (op 3 lantaarnpalen na). Er is al een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 25.000,-. Wat is hiermee dan gebeurd? Waarom weer als pm-post opnemen bij 2.4.1?

Tijdens de themabijeenkomst centrumvisie van vorige week werd hier eindelijk aandacht aan

Besteed, maar het mag duidelijk zijn dat het voor ons al lang uitgevoerd had kunnen worden. Voor de uitbreiding van basisschool 't Talent met twee lokalen staat een bedrag genoemd van €839.500. Dit vinden we wel heel erg veel voor twee lokalen! Hoe is dit te verklaren?

Voor wat betreft de ontwikkelingen rondom de onderwijsvoorzieningen in Asten wensen we een betere onderbouwing hiervoor te krijgen. Zodanig dat we kunnen inzien wat de noodzaak is. In zijn algemeenheid gezegd staan goede en adequate onderwijsvoorzieningen wat Algemeen Belang betreft buiten kijf voor onze jeugd en onze toekomst. Dan kiezen we liever voor een sobere uitvoering van 't Loverveld, wat minder democratie en een lagere bijdrage aan een Eindhovense stadsvoorziening!!

Verder verbazen we ons weer over de leerlingprognoses, die niet schijnen te kloppen. Is het mogelijk om inzicht hierin te krijgen, om te kunnen beslissen of andere scholen ook niet uitgebreid of afgeschaald moeten worden?

We missen in het hele verhaal van de bruisende kernen ons mooie kerkdorp Ommel. Is het niet nodig om dit in het hele verhaal ook mee te nemen? Er staat in Ommel ook van alles te gebeuren.

Kan de wethouder iets meer vertellen over het onderzoek naar de nieuwe binnensportvoorziening/zwembad? De projectleider, waarvoor € 150.000- is vrijgemaakt, is al enige tijd bezig hiermee. Wat is de stand van zaken? Komt dit ambitieuze plan niet in gevaar?

### **Sociaal domein**

De ontwikkelingen in het sociaal Domein zien er goed uit. We geven hierbij wethouder Spoor complimenten voor haar goede werk.

We vragen ons wel af welke projecten er nog gaan komen. Is in het sociaal domein ook een dreiging van tekorten? En is de huishoudelijke hulp in Asten wel goed en duidelijk geregeld?

Enkele opmerkingen:

De tegenstrijdigheid in de doorontwikkeling frontofficemedewerker zal toch wel een foutje zijn??

Bij de harmonisatie minimaregelingen vragen we ons af, wat deze verhoging oplost.

Wat voor ons geen prioriteit heeft, is het opknappen van het sportpark in Heusden. Dit kan dus uitgesteld worden.

### **Financiën, Control en Economie**

Bij 'sterke lokale economie en mobiliteit' op blz. 27 schrijft de wethouder dat we ook lokaal moeten blijven investeren in het verbeteren van de infrastructuur, waarmee de gebruiker zo effectief en veilig mogelijk zijn bestemming kan bereiken. De bijdrage voor mobiliteitsmaatregelen Brainport (4.1.1) vinden wij in dit kader slaan als een tang op een varken. Hiermee gaan wij niet akkoord!

We gaan niet akkoord met de bijdrage voor mobiliteitsmaatregelen Brainport (4.1.1). We willen graag meewerken aan een goede ontsluiting richting de A2, maar gaan niet meewerken aan de Multimodale knoop/ Station Eindhoven. Wij hebben hier totaal geen belang bij en zijn niet eens aangesloten op het spoornet! Maar bovendien: de gemeente Eindhoven krijgt sinds jaar en dag een vergoeding uit het gemeentefonds, die per inwoner het dubbele is van de bijdrage die Asten krijgt. Argument daarvoor was altijd: kerngemeenten moeten hun centrumfunctie (met extra taakstellingen) kunnen invullen. Algemeen Belang kan niet met dit bedrag (€ 710 K) instemmen. Hopelijk luistert de wethouder naar dit advies en doet hij hier iets mee. Anders vrezen wij dat hij het spoor bijster is.

In wat meer algemenere zin over de lokale infrastructuur gesproken maakt Algemeen Belang zich grote zorgen. Jaren geleden, bij het vaststellen van de begroting 2013, hadden we hetzelfde als wat de komende jaren op ons af komt, financieel malheur. In die tijd hebben we het toegestaan om het kwaliteitsniveau voor alle wegverhardingen vast te stellen op het minimaal vereiste niveau op basis van de CROW-systematiek, kwaliteitsniveau C. Destijds hebben deskundigen ons gewaarschuwd voor mogelijke consequenties hiervan. Het risico op schadeclaims zou groter

worden, de toename van klein onderhoud zou een aanpassing vragen van de werkzaamheden door het gemeentebedrijf, de afstemming met rioleringswerkzaamheden wordt moeilijker en meer wegen komen op een te laag kwaliteitsniveau D te liggen. Wethouder, aan diverse onderhoudswerkzaamheden in ons dorp is te zien, dat dit nu aan de hand is. Navraag bij het ambtelijk apparaat heeft ons opgeleverd dat het beheer- en beleidsplan wegen wordt geëvalueerd in het 4e kwartaal. De vraag aan de wethouder: Als blijkt dat de gemeenteraad weer terug wil naar het niveau van vroeger 'kwaliteitsniveau B' wat zijn hiervan dan de (naar benadering) financiële consequenties?

Door betere calculaties en inschattingen van projecten moeten we proberen geld over te houden uit het grondbedrijf. Overschrijdingen zullen hierdoor hopelijk NIET meer plaatsvinden.

### **Algemene opmerkingen**

Er wordt in deze voorjaarsnota niet gesproken over een mogelijk lagere opbrengst van de toeristenbelasting. Tijdens de toelichting is dit wel genoemd. Is dit inzichtelijk te maken? Moeten we ons nu zorgen maken?

College, u heeft vorig jaar de toeristenbelasting verhoogd om een financieel gat te dichten. Na vragen van Algemeen Belang gaf wethouder van de Moosdijk aan dat deze meeropbrengsten uit de toeristenbelasting in zijn geheel terug zouden vloeien naar deze sector. Kan de wethouder al voorbeelden noemen waarmee men deze sector tegemoet is gekomen en in welke zaken is geïnvesteerd?

Het moge duidelijk zijn dat de OZB wat Algemeen Belang betreft niet extra omhoog mág gaan. Dit is reeds in een amendement bij de begroting van 22/23 besproken.

### **Tot slot**

Op het moment dat blijkt dat de komende begroting van gelijke strekking gaat zijn als deze voorjaarsnota dan kunnen we nu al stellen dat we niet zullen gaan instemmen. Ons devies is en blijft: Geen gebras met de gemeentekas!

Namens de fractie Algemeen Belang:

Paul Bakens

Patricia Verbakel

Frank van de Kerkhof

Lilian Vossen

Jos Jacobs

Henk van Moorsel

Karin van Tilburg-van Doren

Gemke van Houts-Sauvé

Sam Ockers